adaptace 122, 130, 139, 151—152, 209, 211, 317
agitace 140, 141, 142, 187
alegorie (jinotaj), alegoričnost, alegorizace 17, 18, 38, 43, 50, 71, 98, 100, 114, 142, 143, 173, 184, 186, 231, 263, 309, 320, 322
alegorie (žánr) 18, 96, 116, 191
aluze (liter. narážka, odkaz) 23, 24, 72, 99, 100, 104, 160, 296
ambivalence viz jednoznačnost / nejednoznačnost
anarchismus, anarchistická generace 19, 40, 55, 75
anekdota, anekdotičnost 124, 126, 130, 144, 175
antika, antické motivy 38, 66, 70—73, 75, 178, 194
apokryf 127, 262
archetyp, archetypálnost 19, 29, 266
architektura 57, 105, 271, 286
asociace, asociativnost 46, 47, 48, 52, 59, 66, 68, 70, 71, 72, 73, 75, 148, 183, 238, 303, 320
astrologie 183
atellána 139
atomizace / syntetizace 57, 74, 75, 76, 150, 320
autentičnost, autentizace / neautentičnost 8, 17, 19, 23, 39, 43, 44, 59 66, 67, 100, 161, 163, 168, 170, 172, 236, 238, 241, 248, 256, 275, 289, 302, 307, 308, 309, 320, 322
autorskost viz divadlo autorské, vypravěč autorský
automatický text 70
autonomnost 44, 63, 75, 159
autostylizace 37, 41, 43, 65, 66, 128, 129, 130, 267—319
viz též jednotl. typy (putující básník, tulák aj.)

balada, baladičnost, baladizace 10, 13 až 32, 151, 208, 212, 235—237, 238, 239, 240, 242, 245, 249, 251, 252, 265, 266, 274, 291, 297, 305, 309, 310, 313, 317, 318
baladická próza 9, 31, 223, 235—267, 289, 301, 303, 310, 316, 317
balet (tanec) 120, 122, 126, 135, 138, 147, 149
banalita, banálnost, banalizace 39, 40, 71, 166, 175, 246, 298, 301, 304
baroko 70, 238
báseň-obraz (báseň obrazová) 8, 144, 313
báseň scénická viz scénická báseň
básnický cestopis (cyklus básní z cest) 9, 10, 33—55, 317, 318—319, 320
biblické motivy, biblismy 60, 62, 70, 72, 142, 143, 166, 241, 252, 260, 262, 292, 304, 305, 306
bloudění 17, 98, 104, 176, 182, 183, 185, 257, 262
buffonáda 142—143, 144, 153, 154
buřič, generace buřičů viz anarchismus

cesta (putování) 17, 123, 145
časem 68, 72, 82, 127
dále viz bloudění, básnický cestopis, putování (žánr)
cestopis 33, 34, 54
básnický viz básnický cestopis

cirkus 47, 64, 128, 144, 149, 184, 206, 314
citát, citátovost 24, 160, 171
citová výchova viz román ztracených iluzí
civilizace (technická) viz technika
cizina 35, 38, 46, 49, 53, 293, 294, 319
viz též svět
cykličnost viz čas cyklický, kompozice cyklická

čas
cyklický 178—188 (kalend. cyklus)
simultánnost 57, 66, 75, 77, 171, 174, 185, 263, 274
střídání časových rovin 58, 174
vyprávění 21, 159, 174, 175, 314
dále viz jednota a identita času
Česká moderna (Moderna), „modernismus" 15, 19, 22
črta 154, 172, 274
čtenář (vnímatel liter. díla) 36, 46, 62, 63, 68, 153, 160—161, 162, 164, 167, 170, 172, 173, 228, 229, 237, 245, 255, 290, 316
dialog se čtenářem (čtenář tematizovaný) 63, 158, 161—162, 167, 171, 174—175, 176, 256, 287

dadaismus 64, 75, 122, 135, 149
dav 21, 68—69, 86, 88, 93, 94, 140, 141, 143, 154, 243, 279, 280, 282, 283
deformace reality v díle 106, 107, 121, 157, 158
deheroizace viz heroizace / deheroizace
dehierarchizace 71, 305
dekadence 158, 239
dělník (proletář) 21, 23, 26, 28, 29, 61, 83, 89, 90, 92, 93, 94, 96, 142, 143, 219, 225, 243, 244, 247, 263, 264, 276, 278, 280—281, 283, 287, 288
deník 163, 289
depatetizace viz patos
depsychologizace viz psychologie
deromantizace 160
destrukce obrazu reality, syžetu, textu 57, 71, 72, 74, 75, 158, 172, 320, 321, 322
detematizace 60, 70, 314
Devětsil 23, 25, 26, 48, 118, 148, 154
deziluzívnost (ztráta iluzí) 82, 88, 215, 218, 225, 227, 233, 281, 283, 285, 305, 306
viz též román ztracených iluzí
dialog
v dramatu 121, 123, 128, 133, 139, 142, 146, 147, 149, 150, 151, 152, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 206, 208
poezii 22, 63, 70, 74, 76, 300, 301
próze 171, 174—175, 246, 259, 283, 285, 287
viz též dialog se čtenářem
dialog hlasů, jazyků, stylů viz polyfonie
digrese (odbočka) 158, 171, 300, 303
distance (odstup) 65, 76, 85, 92, 97, 98, 103, 106, 107, 111, 119, 125, 129, 156, 162, 165, 166, 167, 168, 172, 173, 180, 181, 231, 295, 296, 303
dítě, dětství, dětskost 21, 28, 59, 66, 67, 72, 260, 262—263, 298, 299, 304, 307
divadelnost v próze, poezii 152, 230
viz též spektakulárnost
divadlo
autorské 128, 148—149, 153
davové 141
epické 85, 210
lidové 47, 128, 143, 152, 206
„otevřené" 171
proletářské 140, 141
divadlo na divadle 127, 130, 158, 315
divák 91, 110, 113, 117, 118, 119, 120, 124, 126, 128, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 145, 171, 192, 195, 198—199, 205
tematizovaný 110, 119
dobrodružství, dobrodružnost 43, 60, 65, 68, 74, 83, 88, 89, 95, 145, 240, 256, 257
dokument, dokumentárnost, dokument. žánry 54, 74, 89, 100, 150, 160, 172, 223, 246, 259, 266, 269, 270, 271, 272, 275, 277, 280, 281, 287, 288, 289, 307
domov, návrat domů 28, 29, 35, 38, 42, 43, 44, 49—50, 51, 98, 99, 184, 247—248, 258—259, 294, 295, 296, 299, 300, 319
dopis (epistolární forma) 190, 262, 297, 305
drama 8—9, 42, 81, 85, 157, 159, 216
dále viz dramatizace, groteska a revue, scénář jako typ dramatického textu a další žánry
„absolutní" (ideální) 110, 111, 114, 191—193, 194, 195, 196, 201, 202, 203, 205, 206, 209—210
absurdní 107, 134
dokumentární 140
kolektivní 96, 104, 143
lidové 126
lyrické 118, 319, 320
utopické viz utopie
dramatizace (žánr) 9, 151, 152, 189 až 212, 317, 319
dramatizace poezie, prózy 45, 49, 62, 237—238, 287, 292
druh literární viz jednotl.
sbližování liter. druhů 8, 9, 22, 151, 235, 251, 314, 319
dále viz dramatizace, epizace, lyrizace
dvojník 90, 92, 169, 222, 261
dvojznačnost viz jednoznačnost / nejednoznačnost
emblém, emblematizace 21, 28, 29, 42, 46, 47, 51
epika
lidová historická 13
viz jednotl. žánry (epos, epopej)
epizace
dramatu 9, 110, 140, 152, 196, 209, 319
lyriky 9, 21, 173, 292, 319, 320
prózy 317, 320
epopej 37, 78, 141, 154, 291
epos 160, 166, 178, 182, 211, 220, 264 293, 296, 319
burleskní 160, 166, 167
esej, esejismus 81, 103, 256, 264, 272, 286, 287
estetizace 46, 158, 164, 179
existenciální téma, moment 14, 23, 26, 35, 36, 40, 41, 48, 179, 230, 236, 238, 239, 256, 259, 261, 285
exotika, exotické motivy 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 51, 72, 244
experiment 15, 57, 147, 246, 309
explicitnost / implicitnost 26, 34—35, 39, 156, 160, 161, 167, 168, 176, 227, 228, 240, 314
expresionismus 15, 23, 107, 108—120, 121, 126, 127, 129, 130, 132, 133, 134, 140, 145, 150, 158, 170, 171, 191, 196, 197, 214, 241, 260, 277, 318

facetie 171
familiarizace viz zdůvěrňování
fantastika, fantastické motivy 13, 14, 17, 75, 80, 81, 84, 85, 86, 89, 91, 95, 104, 108, 158, 223, 229, 237, 240, 260, 261
dále viz halucinace, sen, vize aj.
vědecká viz science fiction
fauvismus 158
féerie, féeričnost 146, 184, 315

film, filmová technika v literatuře 8, 47, 56, 74, 105, 107, 123, 140, 144, 147, 148, 149, 150–151, 275, 283, 284, 313
filozofie, filozofičnost 80, 95, 107, 110, 129, 133, 144, 178, 180, 182, 184, 197, 206, 222
dále viz jednotl. směry
folklór (lidová slovesnost), folklórní tradice 152, 237, 238, 239, 246, 248, 251
dále viz divadlo lidové, epika lidová píseň lidová, lidovost
formální škola 8
fotografie 47, 63, 74
fragmentárnost (torzovitost), fragmentarizace 85, 101, 147, 148, 172, 183, 213, 298, 303, 304, 305, 308, 314, 320
fraška 131, 139
funkce umění (literatury) 8, 9, 26, 27, 45, 47, 49, 57
futurismus 51, 56, 57, 58, 63, 75, 158

generace buřičů viz anarchistická generace
groteska (žánr) 9, 105–136, 147, 150, 219, 318, 320, 321
grotesknost 29, 83, 94, 146, 158, 197, 304, 305

hádanka 144
halucinace 71, 85, 99, 248, 260, 261, 303
heroikomičnost 143
heroizace / deheroizace 87, 88, 89, 97, 166, 169, 242, 247
heterogennost 101, 107, 171, 271, 313, 321, 322
historismus, historická stylizace, historizace 13, 16, 17, 89, 124, 236, 238, 262, 268, 270, 271, 274, 275, 279, 281, 287, 293, 295, 296, 304, 312, 320
dále viz povídka historická, román historický, epika historická
hledisko viz perspektiva
hra, hernost, hravost 24, 29, 45, 49, 50, 53, 64–65, 66, 67, 69, 71, 81, 92, 93, 96, 122, 146, 148, 149, 150, 151, 159, 161, 164, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 188, 208, 231, 303, 321, 322
hra divadelní viz drama
hrdina
individuální / kolektivní 90, 93, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 143, 251, 280
lidový 248, 249–250, 256, 259
lyrický 15, 16, 17, 19, 21, 26, 29, 35, 36, 37, 38, 40, 42, 43, 45, 46, 47, 49, 53
dále viz postava a jednotl. typy
hrůzostrašnost 237, 238, 253, 254, 255, 256
hříčka 64, 262
hudba 120, 122, 126, 135, 138, 143, 147, 150, 206, 208, 266, 289, 293, 296, 310
viz též píseň, kompozice polyfonní
hyperbolizace, hyperboličnost 21, 43, 81, 95, 112, 124, 238, 261
hypotéza, hypotetičnost 80, 170, 171, 173, 222

chór 151, 181, 244

idealizace 225, 239, 248, 307
identita
postavy (subjektu), hledání identity 76, 90, 95, 97, 166, 167, 169, 170, 214, 215, 223, 283
prostoru, času, syžetu 166, 173, 174
ideovost, ideologizace 7, 92, 110, 125, 129, 131, 319, 321
viz též teze

idyla, idylismus, idyličnost 19, 109, 185, 225, 294
iluzívnost / antiiluzívnost 8, 92, 100, 101, 110, 118, 127, 130, 131, 136, 144, 145, 156–177, 192, 196, 206, 208, 210, 314, 315, 322, 323
implicitnost viz explicitnost / implicitnost
impresionismus 109, 279, 285
improvizace 121, 126, 128, 139, 143, 147, 150
iniciace (zasvěcení) 29, 95, 104, 247
insitnost viz umění naivní
interiorizace viz zniterňování
interpunkce ozvláštněná, zrušená 62, 68, 70, 74, 254
introspekce 64, 68, 69, 74, 260–261, 285
iracionalita 43, 112, 237, 238, 240, 260, 264, 277
ironie, ironičnost 16, 17, 19, 39, 40, 60, 62, 64, 65, 69, 77, 113, 116, 130, 149, 162, 166, 168, 181, 218, 219, 224, 246

jazyk
básnický 18, 32
hovorový 25, 149, 165, 168, 243, 280, 287, 298
knižní („tvořený") 27, 163–168, 176, 244
postavy 97, 166–167, 287
vypravěče 163–168, 287
jednoaktovka 112, 114, 135, 143, 144, 147, 195
jednota
času a místa (děje) 27, 42, 98, 192, 195, 219–220, 251
vypravěčského subjektu (hlediska) 219–220
jednoznačnost / nejednoznačnost (dvojznačnost, ambivalence; mnohoznačnost, významová zvrstvenost) 15, 17, 18, 23, 38, 39, 52, 82, 87, 89, 94, 95, 96, 100, 101, 103, 115, 119, 120, 132, 152, 153, 156, 163, 164, 169, 172, 173, 174, 175, 184, 221, 222, 228, 234, 255, 256, 259, 279, 284, 285, 287, 290, 309, 313, 321, 322
viz též otevřenost významová
„jiná" bytost 87, 89, 90, 91, 92, 93–94, 95, 96, 97, 101, 103, 104
viz též postava-stroj, umělý člověk
jinotaj viz alegorie
jméno postavy viz postava

kabaret 114, 128, 143, 144, 149, 314
kalendářní cyklus 178–188, 317, 318, 322
karnevalová kultura, karnevalovost, karnevalizace 81, 82, 85, 107, 132, 134, 166
karikatura 64, 95, 143, 146, 218, 284
katarze 35, 117, 119, 133, 225, 231, 251
klasicismus 137, 157, 178, 192, 193, 208
klíčovost 89, 99, 100, 143, 320
koláž 52, 74, 146, 148, 289
kolektiv, kolektivismus 23, 58, 59, 74, 75, 76, 85, 154, 181, 183, 242, 243, 244, 247, 248, 250, 268, 273, 283, 287, 288, 289
viz též drama kolektivní, hrdina individuální / kolektivní, román lidských množin, scéna davová
komedie 92, 106, 107, 108, 109, 110 až 111, 112, 113, 115, 116, 118, 122, 124, 139, 158, 193
dell'arte 92, 128, 139, 143, 153, 169
kompozice
aditivní 270, 272
cyklická (cykličnost, cyklizace) 13, 73, 83, 223, 234, 260, 267, 274, 279,

287, 297, 307, 308 dále viz kalendářní cyklus
gradační 116—118, 130
kruhová 115—116
paralelní 272, 279
polyfonní 270, 272, 275, 276—277, 285, 287
rámcová 35, 127, 147, 151, 161, 173, 222, 251, 254, 256, 300
zrcadlová 39, 172
dále viz montáž, pásmo, polyfonie, revue, technika proměnlivého hlediska
konstruktivismus 57
kontinuita / diskontinuita (přetržitost, nepřetržitost; souvislost, nesouvislost) 74, 101, 122, 171, 172, 210, 274, 275, 276, 287, 297, 298, 300, 305, 313, 315
kouzelník 26, 42, 43, 45, 50, 64, 90, 104
kronika, kronikářský styl 89, 100, 159, 160, 163, 242, 262, 270, 272, 273, 274, 275, 279, 289
kubismus 56, 63, 147, 158, 171
kýč 160

Lef 271
legenda, legendárnost 124, 249, 250, 262, 266, 304
let a pád 66, 71—72, 73, 75
libreto viz scénář
lidová slovesnost viz divadlo lidové, epika lidová, folklór, píseň lidová
lidovost 13, 14, 16, 19, 23, 24, 26, 87, 114, 178, 184, 249, 253, 254—255
Literární skupina 23, 25
literárnost, literarizace (zliterárnění) / deliterarizace (zreálnění) 8—9, 25, 26, 30, 79, 97, 100, 143, 156—177, 203, 313, 314, 319, 320
literatura
proletářská 9 viz též divadlo proletářské, poezie proletářská
socialistická 7, 288, 313, 322 viz též realismus socialistický
triviální (lidová, masová, pokleslá), triviální stylizace 26, 74, 84, 87, 102, 149, 157, 159, 160, 167, 244, 245, 254 až 255, 256, 314
loupežník 15, 19, 160, 166, 167, 174, 175, 248, 249—251, 264, 266, 291, 293, 301
lumírovci 291
lyrika 9, 14, 15, 21, 27, 30, 138, 144, 204, 205, 291, 292, 299, 306, 308, 309, 310
dále viz jednotl. žánry
lyrizace
dramatu 9, 110, 152, 206, 209, 210, 319, 320
epické poezie 309
prózy 9, 60, 217, 237, 317, 319, 320

májovci 14
marionetizace viz postava-loutka
marxismus 8
maska (typ stylizace) viz autostylizace
meditace, meditativnost 78, 158, 237
viz též poezie meditativní
melancholie 44, 48, 67, 72
měšťák, měšťáctví 18, 82, 103, 110, 111, 112, 132, 167, 215, 223, 228, 229, 284
mimojazykové prostředky 137, 138, 139, 140, 151—152, 153, 203, 206, 210, 315
viz též balet, hudba, pantomima
mimoliterární, mimoumělecká, mimoestetická sféra 45, 47, 144, 160, 171
modelovost 27, 36, 51, 84, 85, 109, 110, 115, 118, 119, 129, 169, 171, 230, 263, 321
Moderna viz Česká moderna
monolog
v dramatu 113, 116, 143, 201
próze 167, 247, 283
vnitřní 217, 259
montáž 8, 52, 85, 101, 122, 124, 140, 150, 151, 152, 171, 172, 173, 199, 271, 275, 280, 287, 289, 290, 313, 321, 322
monumentalizace, monumentálnost 37, 60, 241, 250, 282
moralita (žánr) 115, 143
motivy viz antické, biblické, fantastické a jednotl.
mystérie, mystérium 141, 142—143, 144, 153, 154, 315
mystika 17, 238, 261, 264
mýtus, mytizace 9, 13, 14, 19, 24, 43, 80, 89, 128, 143, 166, 171, 182, 194, 236, 249, 250, 251, 255, 259, 264, 270, 282, 282, 297, 301, 302, 304, 305, 306, 307, 319

naivita v umění 17, 19, 21, 22, 71, 307
viz též primitivismus, umění naivní
námořník 23, 27, 28, 42, 43, 66, 67, 146
napodobivost (imitativnost) / nenapodobivost 8, 156, 157—158, 159, 161, 167, 171, 314
viz též iluzívnost / antiiluzívnost a román sebereflexívní
naturalismus 110, 114, 157, 158, 159, 167, 223, 238, 245, 246, 280, 281, 282, 283, 287, 290, 315
název literárního díla (titul) 15, 18, 26, 38, 45, 61, 69, 112, 114, 233, 242, 245, 283, 316
náznakovost 21, 22, 258, 299, 303, 313
nesmysl 106, 132—133, 134
novela 93, 147, 171, 195, 206—207, 217, 220, 222, 235, 236, 237, 238, 243 až 244, 245, 247, 260, 262, 264, 266, 301
noviny 99, 100, 101, 102, 245
novoklasicismus 193
novoromantismus 86, 93, 298

objektivizace viz subjektivizace / objektivizace
obchodník (podnikatel) 88, 89, 90, 91, 92, 96, 97, 101, 225, 284
obraz-báseň 313
obrázek žánrový viz žánrový obrázek
obroda (vnitřní) 35, 36, 37, 39, 40, 319
obřad 137, 141, 178, 179, 206, 243, 252, 255
viz též iniciace
odbočka viz digrese
odcizení 243, 297, 301
odlidštění (redukce lidství) 90, 91, 92, 94, 95, 96, 169
orfismus 57
ornamentálnost, ornamentalizace 22, 30, 239, 254
ostrov 81, 85, 91, 97, 98, 102, 104, 123, 124, 125, 136
osud, osudovost (fatalita) 14, 17, 19, 30, 43, 86, 239, 241, 243, 244, 263, 265, 266, 273, 301, 304, 305
otevřenost / uzavřenost
tvarová 101, 102, 153, 173, 193, 206, 315, 321—322
významová 120, 129, 153, 173, 193, 201, 237, 293, 297, 303, 313, 314, 315, 321—322 viz též jednoznačnost / nejednoznačnost
žánrového systému, poetiky 9, 312, 318
ozvláštnění 9, 89, 94, 97, 151, 165, 167, 168, 176, 238, 239, 247, 261

pamflet, pamfletičnost 102, 143, 191, 272
panoramatičnost 247, 269, 272, 275, 285, 287

pantomima 47, 138, 143, 147
paradox, paradoxnost 129, 244, 256, 279
parodie, parodičnost 24, 85, 87, 89, 90, 95, 97, 100, 102, 107, 123, 126, 129, 136, 142, 143, 146, 151, 160, 163, 164, 166, 170, 172, 175, 176, 253
žánrová 81, 82, 122, 124, 149, 157, 160, 163, 167, 321
pásmo (žánr) 9, 10, 51, 56–79, 122, 146, 309, 316, 318, 320, 321
pásmo (typ kompozice) 42, 59, 114, 143, 146, 149, 151, 190, 206, 216, 273
viz též revue
patos, patetizace / depatetizace 39, 52, 60, 76, 132, 143, 186, 240, 241, 248, 267, 269
perspektiva (hledisko) postavy, vypravěče 27, 57, 69, 76, 118, 152, 166, 228, 237, 242, 243–244, 245, 246, 247–248, 250, 251, 252, 254, 258, 259, 265, 266, 283, 285
viz též polyperspektivismus, technika proměnlivého hlediska
píseň, písňovost 14, 122, 130, 137, 138, 143, 146, 149, 150, 154, 184, 292,
kramářská 24, 31, 245
lidová 181, 252, 300
planetárnost (panglobismus) 46, 89, 98, 102
podívaná davová 140, 141, 142, 145
podobenství 18, 30, 143, 231, 241, 256, 257, 263, 264
podvědomí 15, 70, 72, 112, 183, 213, 266
poéma 9, 10, 142, 206, 291, 292, 295, 298, 303, 308, 309, 319
poetismus 23, 24, 25, 26, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 55, 58, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 78, 79, 133, 136, 144, 146, 148, 150, 151, 153, 154, 180, 183, 240, 315, 318, 319, 320
poetizace / depoetizace 66, 67, 97, 188, 206, 286, 303, 305
viz též prozaizace
poezie 8, 9, 141–142, 145, 146, 151, 165, 166, 189, 196, 204, 205, 206, 239, 240, 241, 264
lidová 152, 205 viz též píseň lidová aj.
meditativní (reflexívní) 37, 179–180, 181–183, 187
proletářská 30, 53, 58, 315
viz jednotl. žánry (balada, básn. cestopis, kalendářní cyklus, pásmo, poéma, příběh, zpráva)
pohádka, pohádkovost 39, 87, 95, 102, 103, 104, 114, 147, 239, 286
polyfonie, polyfoničnost (dialog jazyků, mnohojazyčnost) 44, 57, 59, 129, 167, 181, 197, 198, 203, 250, 287, 289, 296, 314, 321
viz též kompozice polyfonní
polyperspektivismus 57, 59, 75, 76, 99, 158, 171, 174, 313
polytematičnost 58, 62, 63, 66, 71, 73, 74, 75, 76, 122, 321
polytematická báseň (poezie) viz pásmo
postava
alegorická 142, 143
bez duše (bez vlastností) 91, 92, 94, 95, 230
Člověk 18
jméno postavy 82, 100, 104, 112, 125, 135, 150, 168, 170, 230
- loutka 92, 95, 112, 158, 169, 170
„malý člověk" 82, 94, 96, 101, 103, 130
obyčejný člověk 21, 229, 242, 308
- stroj 83, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 169
umělý člověk 86, 89, 90, 91, 92, 94, 95–96, 103, 169

utopická (fantastická) 84, 86, 88 viz též „jiná" bytost
vypravěče viz vypravěč
- zvíře 82, 84, 86, 88, 89, 90, 91, 93, 94, 95–96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 112, 125, 126, 129, 130, 131–132, 151
viz též identita postavy, jazyk postavy a další jednotl. typy
pověst 14, 16
povídka 40, 92, 158, 162, 164, 216, 222, 223, 225, 271, 282, 283, 289
dobrodružná 102
historická 236, 261–264
lyrickoepická 176 viz též poéma
utopická 83
viz též baladická próza
poutník 43, 91, 103, 177, 260, 261
viz též putující básník
pozitivismus 270
primitivismus 22, 23, 26, 27
viz též naivita v umění, umění naivní
procesovost 314
proletářská poezie viz poezie
proletářské umění viz umění
Proletkult 140
prostor viz identita prostoru, jednota místa a jednotl. místa
proud vědomí 73, 75, 76
próza 145–146, 151, 189–212 (dramatizace prózy) 292, 293
baladická viz baladická próza
viz jednotl. žánry (novela, povídka, román aj.)
průvodce (bedekr) 33, 34
předmětnost (věcnost) 21, 52, 77, 292, 297, 300, 301, 303, 305, 306, 307, 308, 309, 311
přerod (vnitřní) 29, 36, 41, 58, 61, 65, 216
příběh (žánr), příběhovost 9, 10, 291, 293, 297, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 307, 308, 309, 310, 316, 318, 319, 320, 321, 322
psychoanalýza 74, 147
psychologie, psychologismus, depsychologizace 114, 126, 167, 169, 195, 197, 213, 236, 237, 238, 245, 251, 259, 261, 264, 271, 279, 280, 284, 285, 287, 288, 289
viz též román psychologický
publicistika (žurnalistika) 74, 138
viz též dokument, noviny, reportáž
putování (žánr) 51
putující básník 37, 43, 319

realismus, realističnost 9, 36, 88, 103, 109, 114, 144, 157, 167, 169, 175, 176, 213, 214, 223, 237, 239, 249, 254, 256, 268, 271, 273, 286, 287, 290, 308, 315
socialistický 8, 268, 290, 315, 318 viz též literatura socialistická
relativizace (zpochybňování) 9, 41, 57, 59, 63, 74, 75, 76, 108, 120, 157, 158, 159, 166, 169, 170, 172, 173, 174, 176, 255, 313, 317, 322
reminiscence (retrospektivy) 247, 248, 251
renesance 134, 139, 160, 171, 253, 319
reportáž, reportážnost 54, 271, 272, 280, 281, 282, 286, 287
viz též román-reportáž
revue 9, 85, 101, 105–136, 142, 143, 144, 146, 149, 150, 151, 154, 184, 315, 316, 318, 319, 320, 321, 322
román 309, 311
analytický 213, 223 viz též román psychologický
baladický viz baladická próza
budovatelský 172
detektivní 122, 124, 160, 172, 314

dobrodružný 95, 101, 102, 104, 160, 166
- fejeton 101
filozofický 232
gotický 93
historický 160, 166, 270, 290, 311
humoristický 160, 170
iniciační (zasvěcení) 31, 102, 104
klíčový 220
legionářský 288
lidských množin 268, 273, 288, 317, 321
lyrický 224
milostný 220
monografický 218, 219, 220
tzv. nový 172
polytematický (polyfonní) 289, 321
psychologický 213–234, 264, 317, 320
- reportáž 280, 281
rodinný, rodový 160, 271, 274, 289
rytířský 17
s tajemstvím 90, 102, 220
satirický 102
sebereflexívní 9, 101, 156–177, 231 až 232, 310, 314, 316, 320, 322
sociální (společenský) 9, 10, 84, 102 až 103, 176, 214, 224, 225, 233, 234, 236, 256, 268–290, 315, 317, 318, 322
utopický 80–104, 158–159, 161, 173, 321
vědeckofantastický 82
venkovský 223, 236, 256, 265
veršovaný 176, 291
- výstraha 82
zrání 283
ztracených iluzí (citové výchovy) 88, 214, 216–220, 221, 222, 223, 227, 232, 233, 317
román-příběh / román-promluva 175
román o románu viz román sebereflexívní
romance 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 26, 31, 55, 262, 308, 309, 313
romaneto 82, 266
románová epopej (freska, panoráma) 219, 220, 248, 272, 287–288
romantismus 19, 24, 31, 49, 52, 66, 80, 86, 91, 93, 134, 157, 176, 192, 213, 220, 236–237, 250, 281, 295, 298, 307
rozervanec 19, 21, 213
rozpomínání 73, 75, 247
rozprava 101, 160
ruchovci 291

říkadlo 184

samota (osamělost) 17, 60, 68–69, 74, 232, 242, 243
satira 96, 99, 102, 107, 108, 111, 116, 119, 133, 142, 143, 144, 176, 223, 310
viz též román satirický
scéna davová 140, 141, 145, 154, 282
scénář (libreto) 9, 137–155, 204–205, 208, 209, 315, 316–317, 318, 319, 320, 322
scénická báseň 42, 144, 145–146, 148
science fiction (vědecká fantastika) 80, 81, 82, 84, 87, 88, 89, 90, 91, 95, 98, 99, 102, 157
sebereflexe (sebereflexívnost) žánru 90
viz román sebereflexívní
secese (belle époque) 141, 157, 158, 160, 176, 225, 239
sen, snovost 16, 19, 39, 45, 50, 65, 68, 70, 75, 85, 93, 99, 116, 135, 185, 195, 222, 243, 245, 248, 256, 260, 261, 267, 297, 310
sestup na dno duše 67, 69, 74, 75, 226
sever x jih 36, 38, 44, 45, 53–54, 319
simultánnost
časová viz čas
prostorová (jevištní) 313
skaz 165
skepse 41, 43, 55, 65, 66, 67, 69, 75, 132, 180, 181, 239, 263, 302
Skupina 42 292, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311
směr literární viz jednotl.
socialismus 83, 271–272, 281, 288, 321
socialistická literatura viz literatura
socialistický realismus viz realismus
sonet 25, 180–181
spánek 63, 65, 68, 70, 71, 74, 75, 95, 256
spektakulárnost 287
viz též podívaná
spor (žánr) 142
strukturalismus 8
stylizace viz autostylizace, folklórní, historická, insitní, triviální stylizace
subjekt
autora v díle (interní subjekt) 34, 35, 63, 110, 117–119, 192
lyrický viz hrdina lyrický
viz též čtenář, divák, postava, vypravěč
subjektivizace / objektivizace 38, 60, 76, 77, 110, 133, 152, 196, 209, 227, 243, 272, 309, 319, 320
surrealismus 50, 66, 74, 78, 157, 180, 183, 184
svět (prostor v liter. díle) 17, 27, 29, 33–54, 97, 98, 99, 101, 146, 319
viz též planetárnost
symbol, symbolika, symbolizace 16, 17 až 18, 19, 38, 43, 48, 52, 66, 68, 112, 119, 130, 131–132, 135, 141, 142, 145, 154, 182, 186, 195, 225, 241, 242, 252, 257, 259, 260, 261, 264, 274, 277, 282, 283, 290, 302, 309, 313, 317
symbolismus 8, 17, 18, 42, 43, 78, 110, 112, 144, 157, 181, 238, 239, 315
synkretismus (mísení žánrů) 10, 25, 101, 143
viz též dramatizace, epizace, lyrizace a žánry — sbližování
synoptičnost 101, 141, 172, 314
syžet
baladický 29, 31 viz baladická próza
„navlékací" 123
syžet-promluva 174, 175, 321
viz též identita, relativizace syžetu a jednotl. syžety
syžetovost / nesyžetovost 27, 30, 175, 317

šašek (klaun), klauniáda 64, 66, 122, 125, 126, 128, 129, 131, 135, 146, 147, 149, 151
šílenství 16–17, 66, 67, 72, 74, 87, 104, 160, 175, 224, 256

tajemství (záhada), tajemnost 30, 46, 213, 237, 238, 239, 252, 253, 254, 256, 263, 303
viz též román s tajemstvím
teatralizace (zdivadelnění) dramatu a divadla 9, 147, 206, 315, 319
technika 56–57, 59, 68, 82, 83
technika proměnlivého hlediska 58, 100, 101, 170, 171, 172, 266, 275, 285, 313, 314, 321
viz též polyperspektivismus
téma, tematické prvky viz jednotl.
tematizace
autora v díle 85, 110, 127–128, 130 až 131, 132, 136, 164, 217, 320
čtenáře, diváka viz čtenář, divák
složek, postupů apod. 47, 116, 136, 145–146, 153, 166, 245, 315

teze, tezovitost 111, 113, 122, 127, 133, 195, 307, 315
theatrum mundi (divadlo světa) 98, 143
titul viz název
topos viz jednotl. místa
tragédie 106, 157, 193, 195, 197–198, 205, 244
traktát 81, 85
tulák 40, 41, 43, 44, 47, 85, 87, 91, 98, 112, 118, 119–120, 129, 135, 185, 319
umělost (artistnost, artificiálnost) 8, 15, 159, 172
viz též literárnost
umění
naivní (insitní), insitní stylizace 23, 25–27, 57, 244, 256–257, 258, 314
pokleslé viz literatura triviální
primitivní 57, 314
proletářské 55
sbližování uměleckých druhů 314 dále viz dramatizace, scénář a jednotl. umělecké druhy
utopie 80–104, 321, 322

variace, variační princip 158, 171, 262, 299
varieté 47, 149
vaudeville 145
věcnost viz předmětnost
vědecká fantastika viz science fiction
velkoměsto 57, 63, 97, 104, 162, 243, 270, 297, 301, 302
věštba (proroctví) 87, 181, 253, 254, 256
vina (zločin) a trest 236, 237, 240, 241, 242, 243, 244, 246, 247, 249–250, 251, 253, 257, 264, 265
vitalismus 43
vize 78, 107, 147, 158, 238, 252, 271, 279, 282, 297, 298
volný verš 50, 62, 308
všední svět (realita), všednodennost (každodennost) 19, 35, 51, 74, 75, 86, 228, 229, 242, 244, 248, 263, 271, 293, 298, 301–302, 304, 305, 307, 308, 311
vynálezce (stvořitel, objevitel) 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 96, 97, 100, 101, 281
vypravěč
autorský („hlasitý", subjektivní) 34, 101, 156, 161, 165–167, 168, 174, 237, 247, 253–254, 264, 285, 286, 320
„oko kamery" 77
- postava 85, 165, 226, 227, 247, 254, 255
vševědoucí („tichý", objektivní) 60, 101, 165, 166, 174, 227, 231, 251, 285, 320
v dramatu 151, 199–200, 202
výtvarné umění 8, 47, 57, 64, 134, 141, 145, 150, 157, 171, 277–278, 279, 280, 302, 307, 313, 314
vzestup a pád 217, 218

zázračnost 64, 67, 83, 249, 255, 300
zcizovací efekt 118, 131
zdivadelnění viz teatralizace
zdůvěrňování (familiarizace) 41, 42, 43, 59, 60, 62, 71, 77, 82, 100, 168, 186
zniterňování (interiorizace) 65, 75, 77, 216, 283, 319, 320
zpověď (konfese) 65, 66, 67, 68, 69, 75
zpráva (žánr) 9, 10, 51, 291, 307, 309, 316, 318, 322

žalm 70
žánr
lyrickoepický viz balada, poéma, povídka lyrickoepická, příběh, zpráva
mísení žánrů viz synkretismus
sbližování žánrů viz dramatizace, epizace, lyrizace
vložený 171, 172, 289
žánrová paměť (vědomí, povědomí) 39, 242, 261, 263, 317
žánrový obrázek (výjev) 16, 36, 37, 38, 39, 184, 269, 273, 275, 279, 287,
živý obraz 142

POZNÁMKA

Rejstřík má výběrový charakter, tj. zahrnuje především pojmy, které se jeví jako důležité z hlediska poetiky sledovaného období nebo u kterých došlo k příznačnému posunu. Pro četnost výskytu neregistruje pojmy typu avantgarda, kontext, společnost, tradice, vývoj a nadčasová témata a motivy typu lásky, války a smrti. Další pojmy registruje pouze v případě, že jsou specifikovány (čas, jazyk, literatura, žánr apod.) nebo tehdy, kdy nejsou předmětem hlavního zájmu (např. zmínky o poezii ve stati o scénáři). Někdy se evidují i takové případy, kdy jsou určité pojmy v textu obsaženy pouze implicitně, ale přitom se jedná o významný doklad nějakého jevu. Z hlediska dialektiky vývoje, probíhajícího v podobě střetání protichůdných tendencí a procesů, se ukázalo účelné zavést dvojice pojmů typu heroizace / deheroizace. Rejstřík zahrnuje i takové případy, kdy se určité pojmy a slova ocitají v názvech literárních děl, protože i v této podobě, dokonce akcentovaně, se stávají součástí dobového významového kontextu. Je posláním tohoto rejstříku, aby na jeho základě vystoupily typické rysy poetiky literatury meziválečného období a jednotlivých žánrů (typická témata, postavy, postupy). Zároveň bylo přihlédnuto k plánovanému druhému svazku, který by měl být věnován problematice subjektu.